

SOUD S PŘÍCHUTÍ MARMELÁDY

ŠTĚPÁN POSPÍŠIL

Tak nevím! Ještě před rokem mi máma nadávala, když jsem seděl u počítače víc než hodinu denně. A dneska jsem to slízl za to, že jsem ho po třech hodinách vypnul! pronáším svou úvodní řeč u rodinného soudního tribunálu ve věci zanedbávání školních povinností. Jsem obviněn žalující stranou zastoupenou vlastní matkou. Spravedlivému a nezávislému soudu předsedá soudce tvářící se zachmuřile. Shodou okolností je to jako vždycky táta, a tak je jasné, že tradičně jen o vlásek uniknu trestu smrti. No, co se dá dělat, když musí chudák teenager žít v autoritářské společnosti, která se pyšní domnělými prvky demokracie.

„Proneste obžalobu!“ soudce pokyne majestátně mámě a o něco méně majestátně kousne do palačinky tak, že z druhé strany vystříkne marmeláda. Všechny naše procesy se totiž odehrávají u večeře, což jim ne vždy přidává na jejich důstojnosti. „Místo aby se distančně učil, šel si užívat na sních. Dějepisář mu napařil pětku za to, že neudělal úkol, který zadal, když už blblnul před barákem!“

„Proneste obhajobu!“ zamručel soudce a prstem se snažil z ubrusu nabrat stříkanec marmelády. Co na to říct? V podstatě má máma pravdu. Mám říkat, že mě nebavilo poslouchat učitele, když venku hezky chumelilo?

lo? Pochopí mě někdo, že jsem chtěl vyzkoušet, jestli se přijde na to, že mi nespadlo připojení, ale že jsem počítač normálně vypnul? U táty s touto výmlouvou na připojení nepochodím. Nemá rád, když lžeme a chlapsky se nepřiznáme. „Viděl jsem, jak chumelí, a tak mě napadlo, že bych měl vyházet sních před

domem, aby se tam někomu něco nestalo,“ zkontroluji to s argumentem, kterým jsem si svůj záškolácký únik z distanční výuky okecal ve svědomí. Soudce mlčí a dívá se mi do očí, tak pokračuju protiútokem: „Říkáš přece, že nemám myslet jen na sebe, ale i na druhé. Tak jsem nechtěl sobecky sedět v teplíčku u nočasu, a vy byste pak s mámou museli...“

„Mladý pane,“ skočí mi táta klidně do řeči. „Vážíme si tvé ohleduplnosti a obětavosti, se kterou jsi nás chtěl ušetřit fyzické námahy. Někde jsem však četl, že je potřeba dělat správné věci ze správných důvodů správným způsobem. Pomocť nám se sněhem byla věc správná, ale ten důvod a způsob? Myslím, že ses tou pětkou už potrestal sám a že příště už budeš dělat správné věci správně. Končím přelíčení.“

Odcházím do pokoje udělat ten úkol z dějáku... Co kdybych se vykašal na nudnou učebnici a poohlídl se na youtube po nějakých dějepisných videích? „Správná věc ze správného důvodu a správným způsobem,“ zaslechnu v hlavě hlas slovnatého soudce s palačinkou. Copak netuším, že bych na youtube strávil několik hodin a na děják bych ani nesáhl? Kouknu na hodiny, otvírám nudnou učebnici a mám uspokojivý pocit, že v tuto chvíli na to jdu správným způsobem.

Foto: alfa27, Alexandr Vasiljev - Adobe stock

ZA VŠECHNO MŮŽU JÁ

Mám mladšího brácha a vždy, když něco provede, tak naši vynadají mně. Mám pocit, že to nejvíc slíznu já! Jak to mám vyřešit? Jan, 13

Ahoj Honzo, situace, kterou popisuješ, může být dost nepříjemná. Schytat za něco, co vlastně není tvoje vina, mi zní neférově. Mě samotnou by to dost štvalo. A tak si moc cením toho, že chceš situaci řešit a píšeš si o radu.

Abychom uměli konfliktům předcházet, je užitečné vědět, proč vznikají, a jak se na nich podílíme svým vlastním přičiněním. Pak si můžeme lépe hlídat „spouštěče“ hádky. Pro tebe by mohlo být užitečné zkusit si uvědomit, jestli průšvihů sám něčím nepřispíváš. A jestli je nějaká cesta, jak úplně předejít tomu, že by si tě rodiče mohli spojovat s tím, co brácha vyvedl. Tedy nijak ho neprovokovat, vůbec se do jeho nápadů nezapojovat, nejraději u toho ani nebyť.

Uplně nejdůležitější ale je, jít si o tom všem s rodiči (a bráchou) promluvit. Možná si oni sami neuvědomují, že na tebe vinu svalují, a jak je ti v tom nepříjemně. Zkusím sepsat v bodech, jak na to...

1. Řekni rodičům, co ti vadí a jak se cítíš. Mluv klidně, bez křiku, osočování a vyčítání. Buď konkrétní a pokus se jim přesně popsat

ne předejít tomu, že by si tě rodiče mohli spojovat s tím, co brácha vyvedl. Tedy nijak ho neprovokovat, vůbec se do jeho nápadů nezapojovat, nejraději u toho ani nebyť.

Uplně nejdůležitější ale je, jít si o tom všem s rodiči (a bráchou) promluvit. Možná si oni sami neuvědomují, že na tebe vinu svalují, a jak je ti v tom nepříjemně. Zkusím sepsat v bodech, jak na to...

1. Řekni rodičům, co ti vadí a jak se cítíš. Mluv klidně, bez křiku, osočování a vyčítání. Buď konkrétní a pokus se jim přesně popsat

2. Dej prostor pro vysvětlení i rodičům. Mnoho situací vnímáme jen ze svého pohledu a jsme tím tak zahlceni, že je pro nás obtížné brát v úvahu i postoj druhých. Je férové, aby rodiče měli možnost vysvětlit, proč situaci řešili určitým způsobem. Třeba se zde odhalí nedorozumění nebo nevysvětlené, ale podstatné detaily.

3. Domluvte si způsob, jak v podobné situaci postupovat příště. Bude užitečné, když si dopředu rozmyslíš svůj návrh. Rodiče ho mohou podpořit nebo se společně domluvíte na jiném postupu. Důležité je, abyste výsledek všichni respektovali. Řešení konfliktu by tak příště mohlo být bez nepříjemností a svalování viny na nevinného.

Aby domluva mohla fungovat, je nezbytné, aby v tebe rodiče měli důvěru a mohli se spolehnout, že když se na něčem dohodnete, bude to skutečně platit. O své důvěře je nejlépe přesvědčíváš svými skutky. Důvěra se nezískává lehce, ale když si ji vybuduješ, je velmi cenná. Pokud ti rodiče budou věřit, neměli by mít důvod nevěřit tvému slovu, že s průšvihy bráchy nemáš nic společného.

Honzo, přeji ti dostatek odvahy stavět se čelem i k nepříjemným věcem a správná slova pro pojmenování toho, co je pro tebe důležité.

ANETA HRABOVSKÁ
PSYCHOLOŽKA

ŽIVOT na KOLENOU

V krásné jihomoravské obci Lysice, kde je farářem otec Michal Cvingr, jsem fotil už několik fotorománů do vašeho oblíbeného časopisu. Vždy, když jsem otce navštívil, jsem měl pocit, že ho zrovna vytrhávají od nějaké modlitby. O to víc mě překvapila smska, kterou mi zaslal na počátku karantény, že volný čas využívá především k modlitbě. Říkal jsem si, že se ho musím zeptat, jak dokázal ještě zvýšit své modlitební úsilí.

Milý Michale, velice pečlivě se modlíš kněžský breviář, nikdy nezapomeň ani na růženec. Jak ses dokázal více modlit?

Snažil jsem se trávit více času v kostele před svatostánkem u našeho Pána. V karanténě jsem se začal každý den modlit korunku k Božímu milosrdenství, kterou znám už mnoho let, ale modlil jsem se jí velmi vzácně. Také jsem věnoval více času duchovní četbě. Od rodičů jsem dostal na Vánoce knížku od kardinála Špidlíka. Jsou v ní na každý den v roce úryvky ze spisů církevních otců. A zůstal jsem u toho i po skončení karantény. Dříve jsem si myslel, že při běžném provozu farnosti se už více modlit nemůžu, že to nebudu stíhat. A stáhám to. Pravdivě to vystihuje výrok španělského kněze sv. Josemarií Escrivy: „Máš hodně povinností? Tak se musíš hodně modlit, abys to všechno zvládl.“

K čemu je modlitba vlastně dobrá?

Modlitba je rozhovor s Bohem. Když si s Bohem povídám, tak ho můžu mít rád. Roste má důvěra k němu. Je to podobné jako s kamarády, rodiči, sourozenci. Když bychom se s nimi nebavili, tak nebudou dobře fungovat naše vztahy.

Modlil ses už jako malý ministrant?

Nejprve musím říct, že jsem jako kluk nikdy neministroval. S ministrováním jsem začal až v teologickém konviktu (nultém ročníku přípravy ke kněžství). Když jsem byl malý, tak jsme se doma s rodiči společně

ne modlili. Co si vzpomínám, modlil jsem se večer v posteli a často jsem u toho usnul. Opravdověji jsem se začal modlit, když jsem se v šestnácti letech začal připravovat na biřmování. Pan farář nám tenkrát doporučil, abychom se každý den modlili desátek růžence: který Ducha svatého seslal. Většinou jsem se to modlil, když jsem šel ráno na autobus do školy.

Pomohla ti modlitba v tvém rozhodnutí pro kněžství?

Určitě. Kdybych se nemodlil, tak bych se knězem určitě nestal. Při nelehkém rozlišování, jestli mě Bůh volá k manželství, nebo kněžství, mi byla velkou silou modlitba růžence. Také mi hodně pomohlo v rozhodování zapojení se do evangelizačních aktivit Farního týmu Vranov nad Dyjí (Fatym). Velký vliv na mou modlitbu a vztah k Bohu měla víkendová duchovní obnova pořádaná Fatymem. Od té doby jsem na ni jezdil každý rok, až do svého nástupu do konviktu v roce 2007.

V čem se liší modlitba naučená, jako třeba růženec, od modlitby osobní? Je nějaká forma modlitby hodnotnější?

Nemyslím si, že by byla nějaká modlitba hodnotnější. Záleží, jestli je upřímná. Naučené modlitby jsou vhodnější, třeba když jsme unavení a nenacházeli bychom vlastní slova. Nebo když se má společně modlit více lidí.

Musíš se někdy do modlitby nutit, nebo to jde prostě samo?

Občas se musím k modlitbě přinutit. Když je večer a po celém dnu naplněném třeba výukou náboženství, přípravou na svátosti, když na faru pořád někdo chodí a volá, to na modlitbu přes den nezbyvá

čas. Tak se mi večer už modlit nechce. Pak jsou pro mne povzbuzením slova Pána Ježíše: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím.“ Jdu do kostela, kleknu si před svatostánek a Pán mi dá k modlitbě sílu a někdy zbaví i únavy.

Umíš si představit, že by ses někdy přestal modlit?

Neumím.

Děkujeme za rozhovor a přejeme mnoho radosti.
ZBYNĚK PAVIENSKÝ

Foto: Archiv o. Michala Cvingra